

תוכן עניינים

פרק א': מבוא.....	1
1. כללי.....	1
2. זכויות המבוטחים לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי.....	2
3. השירותים הכלולים בסל שירותי הבריאות שבאחריות משרד הבריאות.....	2
4. רשימת המכשירים שמשרד הבריאות משתתף במימון.....	3
5. היקף ההשתתפות של משרד הבריאות בעלות מכשירי השיקום והניידות.....	4
6. מי זכאי לשירותי בריאות לפי החוק?.....	4
7. היכן נרשמים לקופת החולים?.....	5
8. פניה לנציב הקבילות לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי לשם מימוש זכויות.....	5
9. הכללים להגשת בקשה לקבלת החזר כספי עבור רכישת שירות או תכשיר רפואי.....	5
10. מהו סל שירותי הבריאות הקבוע בחוק?.....	6
11. כיצד נקבע סל שירותי הבריאות?.....	6
12. שירותי בריאות בקופות חולים.....	6
13. הנחות ופטורים מהשתתפות עצמית עבור ביקור אצל רופא (ראשוני או שניוני) או במרפאות חוץ ומכונים.....	7
פרק ב': חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 ותקנותיו - הדין.....	9
1. חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.....	9
2. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (רישום בקופת חולים, זכויות וחובות של מקבלי היתר שהייה לפי חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשפ"ב-2022), התשע"ו-2016.....	73
3. הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח בריאות קבוצתי), התשס"ט-2009.....	82
4. צו ביטוח בריאות ממלכתי (שינוי התוספות השניה והשלישית לחוק) (הוראת שעה), התש"ף-2020.....	92
5. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (מסירת מידע ממשרד הביטחון), התשע"ח-2017.....	92
6. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הקצאה לקופות החולים), התשנ"ה-1995.....	94
7. צו ביטוח בריאות ממלכתי (תרופות בסל שירותי הבריאות), התשנ"ה-1995.....	97
8. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (רישום בקופת חולים ונהלי מעבר), התשנ"ה-1995.....	97

9. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הגשת דו"ח), התשע"ג-2013.....	103
10. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות לתורם איבר), התשע"ב-2012.....	104
11. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (מדדי איכות ומסירת מידע), התשע"ב-2012.....	105
12. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (ניכוי עלות מחלות קשות), התשנ"ה-1995.....	108
13. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הסדרים לגבי חיילים ובני משפחותיהם), התשנ"ה-1995.....	110
14. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שירות רפואי למבוטחי קופת חולים ביישובים קטנים), התשס"ח-2007.....	113
15. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (תשלומים לחברת הדואר), התשנ"ח-1998.....	116
16. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (פיקוח ובקרה פיננסית על קופות החולים), התשס"ו-2006.....	117
17. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הודעה על סגירת מרפאה או על הפסקת התקשרות למתן שירות רפואי), התשס"ה-2005.....	124
18. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הסדרי בחירה בין נותני שירותים), התשס"ה-2005.....	126
19. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שינויים ועדכונים בתכנית התשלומים והשירותים של קופה ופרסומם), התשנ"ח-1998.....	133
20. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (חלוקת תקבולים), התשנ"ה-1995.....	135
21. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שיעורים מופחתים של דמי ביטוח בריאות), התשנ"ה-1995.....	139
22. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (ניכוי ותשלום החזר בעד שירותי בריאות), התש"ס-2000.....	140
23. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (ניכוי ותשלום החזר בעד דמי ביטוח רפואי), התש"ס-2000.....	141
24. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (החזר בעד שירותי בריאות), התש"ס-2000.....	142
25. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (החזר תשלום בעד ביטוח רפואי), התש"ס-2000.....	144
26. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (כללים למכרז להפעלת מרפאה ביישובים קטנים), התש"ס-2000.....	145
27. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (פרסום, שיווק וקידום מכירות), התשנ"ח-1998.....	146
28. תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (העברת סכום כספי למד"א), התשנ"ט-1999.....	148

29.	צו ביטוח בריאות ממלכתי (העברת סכום כספי למד"א),	149
30.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (תכנית לשירותים נוספים ושינויים בה),	149
31.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (דיווח של קופות חולים על ניפוק תכשירים),	152
32.	תקנות יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (ניכויים עבור שירותי בריאות תעסוקתית וביטוח רפואי),	153
33.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (העברת דמי ביטוח בידי משרד הבטחון כמשלם תגמול),	154
34.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הקצאה למועצת בריאות),	156
35.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הכרה בקופת חולים),	157
36.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות למתגורר במעון),	158
37.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שירותי בריאות במדינות חוץ),	159
38.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הוצאות המוסד),	161
39.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (חלוקת דמי ביטוח אמהות),	162
40.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (תשלום דמי ביטוח בריאות לגבי עובד במשק בית),	164
41.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח בריאות),	164
42.	תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות),	165
פרק ג': סמכות עניינית של בית-הדין לעבודה		167
1.	כללי	167
2.	סמכות בית-הדין לדון בתביעה	167
3.	העברת התביעה לבית-הדין לעבודה	167
4.	האם קופות החולים הן בגדר "רשות" לעניין סעיף 9 לחוק תובענות ייצוגיות?	168
5.	תביעה כספית לחיוב הנתבעת להשבת כספים ששילמה התובעת לטענתה עבור טיפול רפואי	168
6.	טענה לפגמים שונים בתקנון החדש של קופת חולים שירותי בריאות כללית ובהליך אישורו	169

7. האם יש לאפשר לחבר קופת חולים להגיש תביעה נגזרת בשם קופת החולים?	169
8. עתירת התובע לאכוף על הנתבעת לבצע ניתוח בכף ידו בבית-החולים "קפלן".	170
9. הענקת שירותים והטבות לתקופת ההריון לנשים בלבד.	171
10. השבה של דמי הביטוח שנגבו ביתר בגין חודש הביטול בגין חוזים בהם היתה תניית ביטול מיידי.	171
11. בקשה לגילוי מסמכים.	172
12. "נזק גוף/רשלנות רפואית".	172
13. זכאותו של התובע להחזר עלויות בגין טיפולי שיניים בעקבות טיפולי הקרנות.	173
14. החזר עלות העברה באמבולנס.	173
פרק ד': המנגנונים הקבועים בחוק ביטוח בריאות ממלכתי למתן תרופות במסגרת זכאותם על-פי החוק.	175
1. כללי.	175
2. ועדת החריגים והחלטותיה.	179
2.1 השיקולים שצריכים להנחות את ועדת החריגים בהחלטותיה - מימון תרופה שאינה בסל התרופות.	179
2.2 השבת עניינה של המבקשת לוועדת החריגים.	180
2.3 פגמים מהותיים בהחלטת ועדת החריגים - תרופה מצילת חיים.	181
2.4 מקומו של השיקול התקציבי בהחלטת ועדת החריגים - מימון תרופה שאינה נמצאת בסל הבריאות.	181
2.5 השלכות רוחב תקציביות.	182
2.6 פגמים בהחלטת ועדת החריגים שיורדים לשורשו על עניין - עלות גבוהה לרכישת תרופה.	183
2.7 השלכות רוחב תקציביות לאור עקרון השוויון.	184
2.8 מתן צו עשה זמני לאספקת תרופות.	184
3. חלופה גנרית לתרופת המקור - סיפוק תרופה.	185
4. קנבס כתרופה.	186
5. המחירון והמחיר המרבי לצרכן של תרופות.	186
6. תביעה מוקדמת.	187
7. בהיעדר תימוכין בספרות המקצועית, לא קיימת הצדקה לחרוג מההתוויה שנקבעה בסל התרופות.	187
8. הפקעת מחירי תרופות.	188
9. תביעת התובע להחזר בגין גביית יתר ברכישת תרופה.	188
10. האם היתה דחיפות או הצדקה רפואית לקבלת התרופה ברכישה באופן פרטי וגם קבלת הזריקה באופן פרטי, עוד טרם שניתן בידי התובעת טופס 17?	189

11.	שיעור שכר-הטרחה והגמול	190
12.	חלופות גנריות לתרופה	191
13.	פסק-דין בעניין אליהו	191
221	פרק ה': החזר הוצאות ששולמו בפועל	
1.	כללי	221
2.	תשלום החזר הוצאות	221
3.	התביעה הוגשה בשיהוי ניכר	222
4.	בית-חולים אשר אין לקופה הסכם התקשרות עימו	222
5.	תביעה בגין השירותים שנתן התובע למבוטחי הנתבעת	223
6.	שאלת הזכאות להחזר כספי בגין טיפול רפואי במדינת חוץ	223
7.	גובה ההחזר שזכאי לו התובע מהנתבעת-דמי נסיעה והסעות	224
8.	טיפול נדרש ללא עלות או דמי השתתפות	225
9.	דרישה למתן צו זמני המורה למשיבה לאשר השתתפות באמבולנס	225
10.	אפיון פעולות קופות החולים במתן שירותים רפואיים במסגרת סל הבריאות	226
11.	הכלל שלפיו הטיפול הרפואי הניתן בחדרי מיון כרוך בתשלום	226
12.	פגם ברצון	227
13.	זכאות לתובעת לקבלת החזר	227
14.	ביטול החזר - טיפולי הידרותרפיה	227
15.	האם במקרה דנן יש לחייב את הנתבעת בתשלום שהתובעת נדרשה לשלם בבית-החולים איכילוב?	228
16.	שירותי נט"ן	229
233	פרק ו': בדיקות	
1.	כללי	233
2.	עיכוב ההליכים בשלב שבו מצוי ההליך - בדיקת CTX כבדיקה הכלולה בסל הבריאות	234
3.	החזר הוצאות בדיקה - השתתפות מכבי במימון עלות בדיקת ה-MRI	235
4.	מימון בדיקת מי שפיר	236
255	פרק ז': טיפולים פרא-רפואיים	
1.	כללי	255
2.	זכאות לטיפולים פרא-רפואיים - שאלת התועלת שבטיפול הפיזיותרפיה	255
3.	עדכון התעריף השנתי של העותרות על טיפולים פרא-רפואיים הניתנים לילדים בקופות החולים - העתירה התקבלה	255
261	פרק ח': שיקום	
1.	מה תוקפן של המלצות ועדת התעריפים? - עדכון תעריפי השיקום של נכי הנפש בקהילה	261
2.	הטענה לפערים בין המרכז לפריפריה בכל הקשור לשירותי השיקום הרפואי-תחום השיקום באשפוז	261

3.	שיקום נכי נפש - בחינת תעריפי שירות הדיוור בשיקום נכי הנפש	262
4.	בקשה למתן סעד שיורה על המשך מימון אחזקתה של המבקשת בבית-חולים שיבא-מגבלות חוק שירותי בריאות	262
5.	תשלום עבור טיפולי פיזיותרפיה-שיפוי בגין טיפולים	263
פרק ט': טיפול שיניים		
1.	כללי	265
2.	דרישה למימון טיפולי שיניים וחניכיים - החריג העוסק ב"חולים אונקולוגיים" אחרי טיפול כירורגי באזור הלסתות	268
3.	הטבות בטיפולי השיניים למבוטחי תכנית פלטינום-קיומו של תקנון שכולל פירוט נרחב של תנאים	269
פרק י': מכשירי שמע		
1.	רכישת מכשירי שמיעה עבור מבוטחים	271
2.	טענה להסדר כובל לאספקת מכשירי שמיעה	271
3.	מרכז למתן שירותים - תנאי המכרז להתאמה ואספקה של מכשירי השמיעה	272
4.	התאמת מכשירי שמיעה פנימיים	273
5.	תמחור במכרז למכשירי שמיעה - מכרז - מחיר מכשירי השמיעה	273
6.	דרישת התובע לזיכוי המגיע לו לטענתו כהחזר בגין רכישת מכשיר שמיעה	274
פרק י"א: ניתוחים		
פרק י"ב: התחשבנות בין קופת חולים ובית-חולים		
1.	הפעלת ביקורת שיפוטית על חוק שחוקקה הכנסת	277
2.	שאלת זכאותו של התובע לתוספת המשולמת לרופאי הנתבעת, בגין טיפול במטופלים שהוכרו כנכי רדיפות הנאצים	277
3.	הזכות לשנות תעריפים בהסכמים ארוכי טווח	278
4.	גוף מתקצב או נתמך	278
5.	מימון האשפוז	279
6.	זכות לפיצוי מהמדינה או מקופות החולים לתשלומים הקשורים במעשה תרומת הכליה	279
פרק י"ג: מכשור לאדם עם מוגבלות		
1.	טענה של השתק פלוגתא	283
2.	השתתפות ברכישת כיסא גלגלים ממונע	283
פרק י"ד: טיפול פרטי		
1.	אין בידי התובעת "זכות" לבחור בטיפול פרטי, ולאחר מכן להשית את עלותו על הנתבעת	285
2.	הנסיון הניתוחי הקיים בארץ	285
פרק ט"ו: טיפול רפואי בחו"ל		
פרק ט"ז: נפגעי גזת		
פרק י"ז: שונות		

1. השתתפות עצמית.....	291
2. ביציות מופרות.....	291
3. מכרז.....	292
3.1. טענת התובע היא לקיומו של חוזה קבלנות, למתן שירות בשכר, כשהקבלן אינו עובדו של המזמין.....	292
3.2. האם תנאים מסויימים שנכללו במכרז עולים בקנה אחד עם דיני התחרות הכלכלית ומצויים במתחם סבירות שיקול-הדעת המינהלי?.....	292
3.3. סיוע במימון שירותי אשפוז סיעודיים.....	293
4. פוליסת ביטוח בריאות.....	293
5. תלונות ציבור.....	294
6. שיקול מרכזי המטה את הכף לכיוון קיצור התקופה הינו, המעבר לגוף המעניק שירותי בריאות לציבור, כאשר אותו גוף מהווה זרוע ביצועית של המדינה לצורך יישומו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי.....	295
7. נוכח העובדה שמערכת היחסים בין תושב הזכאי לביטוח בריאות ממלכתי לבין בית-החולים הממשלתי הנותן לו שירותים רפואיים על בסיס ההסדרים הקיימים בינו לבין קופת החולים בה מבוטח התושב, היא מערכת יחסים המוסדרת בחקיקה ובהסדרים רגולטוריים אחרים, אשר בין היתר מספקים למטופלים הגנות מתאימות, תוך ביצוע האיזונים הרלבנטיים לאותה מערכת יחסים, יחסים אלו אינם נכנסים לגדרם של יחסי עוסק-צרכן או עוסק-לקוח, ובוודאי שהם אינם בגדר יחסים צרכניים רגילים.....	295
8. לאחר שבחנתי את כל טענות הצדדים שבפני, הגעתי לכלל מסקנה כי יישום המבחנים שקבע בית-המשפט בעניין מכבי על ההליכים שבפני, מביא לתוצאה שלפיה אין לבית-משפט זה סמכות עניינית לדון בבקשות נשוא ארבעת התיקים.....	295
9. הסדרי רכישת התרופות ומחיריהן נמצאים בליבת פעילותה של קופת חולים וזכויות מבוטחיה. התביעה הנוכחית אינה תביעת נזיקין שעניינה נזק מטיפול רשלני, היא גם אינה עוסקת בנזק מעסקה מסחרית רגילה; עניינה בזכאות מבוטחי לאומית לטיפול רפואי, שהתרופות הן חלק ממנו, ובזכותם לרכוש תרופות אלו.....	296
10. אזרחי ותושבי המדינה זכאים כולם לשירותים רפואיים בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי. שומה על כולנו לשאוף לכך ששירותי הבריאות שיינתנו, יהיו ברמה הגבוהה ביותר ובזמינות הגבוהה ביותר וזאת בכל חלקי הארץ, לרבות באזורי הפריפריה. בשנה האחרונה חוו אזרחי ישראל ובעיקר תושבי הפריפריה, חוויות קשות של פינוי מהבית, אובדן ושיכול. תושבי הפריפריה, בצפון ובדרום, זכאים לשירותי בריאות כפי שאלה נתונים לתושבי מרכז הארץ ולא פחות.....	296

11. הנתבעת הינה קופת חולים הפועלת בהתאם להוראות חוק ביטוח בריאות ממלכתי. מאחר והתובע מוכר כחולה אונקולוגי שעבר כריתה של הלסת לאחר טיפול קרינתי, זכויותיו לטיפול שיניים נובעות מחוזר 59/2003 מיום 05.08.03 הכולל קווים מנחים לטיפול שיניים.....	296
12. סל שירותי הבריאות, מעצם מהותו, אינו בלתי-מוגבל, והוא אינו כולל את כלל השירותים הרפואיים להם עלולים תושבי ישראל להיזדקק. מסגרת ביטוח הבריאות על-פי חוק הבריאות אינה באה לכסות את כל השירותים להם נזקק אדם, אלא את אותם שירותים אשר המסגרת החברתית-כלכלית רואה לחובה ולאפשרי לתיתם.....	297
13. חוק ביטוח בריאות ממלכתי מטיל על המדינה את האחריות לספק שירותי אשפוז סיעודי לחולים סיעודיים ותשושי נפש וקובע כי עלות מימון האשפוז תתחלק בין המדינה ובין המטופל ובני משפחתו.....	297
14. אלא מאי, נקודת המוצא לדיון היא כי אוכלוסיה שאינה בעלת מעמד קבע בישראל, אינה זכאית להיכלל בהסדר ביטוח רפואי.....	297
15. הוראת סעיף 54(ב) לחוק ביטוח בריאות מגדירה את סמכותו של בית-הדין לעבודה על-פי זהות הצדדים לסכסוך בלבד (כאשר המקרה הפרדיגמטי הוא סכסוך בין מבוטח לבין קופת חולים, אך הסעיף כולל התייחסות לשורת גורמים אחרים במשק הבריאות). בצד זאת, ועל-אף שהדבר אינו כתוב במפורש, הנחת המוצא היא כי סכסוך כאמור יישען על עילת תביעה הצומחת מהוראותיו של חוק ביטוח בריאות.....	298
16. נקודת המוצא לפרשנות התכליתית של ההסדר מושא ענייננו נמצאת בסעיף 3 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי. בהתאם לסעיפים 3(א) ו-3(ב) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, תושבים זכאים לקבל שירותי בריאות הנמנים על סל שירותי הבריאות במימון המדינה בכפוף לסעיף מקורות המימון.....	298
17. התערבות בית-המשפט בשאלות של קביעת מדיניות, בנוגע לאסדרה של הרפואה הציבורית והסדרה של רפואה פרטית בישראל, עלולה להיחשב כהסגת גבולו של המחוקק, דבר שיש להישמר ממנו ככל הניתן.....	298